

ZIN

Studia informacyjne
Information studies

VOL. 57 2019 NO. 2A (114A)

p-ISSN 0324-8194

e-ISSN 2392-2648

QUANTITATIVE INFORMATION RESEARCH: METHODS, APPLICATIONS, PROBLEMS

ILOŚCIOWE BADANIA INFORMACJI: METODY, ZASTOSOWANIA, PROBLEMY

Spis treści | Contents

Quantitative Information Research: Introduction [Ilościowe badania informacji: wprowadzenie] (Barbara Sosińska-Kalata)

Veslava Osińska, Oleksandr Sokolov, Aleksandra Mreła

Nonlinear Estimation of Similarity Between Scientists' Disciplinary Profiles. Case Study [Nieliniowa ocena podobieństwa dyscyplinarnych profili naukowców. Studium przypadku]

Zbigniew Osiński

Analysis of the Thematic Overlap Between Library and Information Science and Other Sub-disciplines of the Social Communication and Media Sciences in Poland [Analiza związków tematycznych bibliotekoznawstwa i nauki o informacji z subdyscyplinami nauk o komunikacji społecznej i mediach w Polsce]

Zbigniew Osiński

The Usefulness of Data from Web of Science and Scopus Databases for Analyzing the State of a Scientific Discipline. The Case of Library and Information Science [Przydatność danych pochodzących z baz Web of Science i Scopus do analizowania stanu dyscypliny naukowej. Przypadek dyscypliny Library and Information Science]

Viviane Couzinet, Regina Marteleto, Icléia Thiesen

The Evolution of the Researchers' Bibliography: From Systematic Organization to Citation [Ewolucja bibliografii badaczy: od systematycznej organizacji do cytowania]

Adam Jachimczyk

Patent Applications for Electronic Publishing Market (2014–2018). Selected Issues
[Wybrane aspekty rynku publikacji elektronicznych w świetle zgłoszeń patentowych w latach 2014-2018]

Marcin Roszkowski

Citation Type Analysis for Zagadnienia Informacji Naukowej – Studia Informacyjne (2016-2017)
[Analiza typów cytowań bibliograficznych w Zagadnieniach Informacji Naukowej w latach 2016-2017]

GUIDELINES FOR AUTHORS | WSKAZÓWKI DLA AUTORÓW

Nonlinear Estimation of Similarity Among Scientists' Disciplinary Profiles. A Case Study

Veslava Osińska

ORCID 0000-0002-1306-7832

*Institute of Information and Communication Research,
Nicolas Copernicus University in Toruń, Poland*

Oleksandr Sokolov

ORCID 0000-0002-6531-2203

*Faculty of Physics, Astronomy and Informatics,
Nicolaus Copernicus University in Toruń, Poland*

Aleksandra Mreła

ORCID 0000-0002-2059-864X

*Institute of Informatics,
Kazimierz Wielki University, Poland*

Abstract

Purpose/Thesis: Authors estimate the disciplinary similarity of researchers according selected academic units with a different cross-section of specializations. The paper presents the model for studying disciplinary diversity of scientific units. The premise of the article is that knowledge of disciplinary profiles of researchers can be applied to create interdisciplinary teams, or one disciplinary team with a focused specializations.

Approach/Methods: The approach is based on the visualization and comparison of disciplinary space and space of co-authorship. Fuzzy logic and aggregation norm were used to calculate disciplinary weights of each journal listed in the database. For visualization, new, dimension reduction algorithm t-SNE was applied. Achieved results were verified by using the expert's knowledge.

Results and conclusions: In the evaluation of scientific collaboration, a co-authorship relationship can be complemented by researchers' disciplinary profiles represented by aggregation norm. Thanks to the continuity of researchers' publishing activity, the proposed measure based on the disciplinary profile is stable.

Research limitations: The sample of both selected teams and journals database is limited. The journals from WoS/Scopus list were considered because analyzed researchers publish articles there. Additionally, during linking these two databases, problems of matching journals titles appeared.

Practical implications: The authors proposed a model of evaluating scientists' disciplinary similarity and further, to estimate the potential of their collaboration.

Originality/Value: This approach applies fuzzy logic algorithms to quantifying scientific interests and is another rare instance of practical application of artificial intelligence algorithms (fuzzy logic) in scientometric studies.

Keywords

Aggregation norm. Authorship. Disciplinary profiles. Fuzzy logic. Scientometrics. t-SNE plot

Nieliniowa ocena podobieństwa profili dyscyplinarnych naukowców. Studium przypadku.

Abstrakt

Cel/Teza: Autorzy oceniają podobieństwo dyscyplinarne badaczy wybranych jednostek akademickich o różnej naukowej specjalizacji i przedstawiają model badania różnorodności dyscyplinarnej jednostek naukowych. Założeniem artykułu jest to, że wiedza o profilach dyscyplinarnych badaczy może być wykorzystana do stworzenia zespołów interdyscyplinarnych lub jednego zespołu dyscyplinarnego o ukierunkowanych specjalizacjach.

Koncepcja/Metody badań: Metoda oparta jest na wizualizacji oraz porównaniu przestrzeni dyscyplinarnej i współautorstwa. Do obliczenia wag dyscyplinarnych każdego rozważanego czasopisma w bazie danych zastosowano logikę rozmytą i optymistyczną rozmytą normę agregacji. Do wizualizacji zastosowano nowy algorytm redukcji wymiarów t-SNE. Osiągnięte wyniki zostały zweryfikowane przy użyciu wiedzy ekspertów.

Wyniki i wnioski: W ocenie współpracy naukowej relację współautorstwa można uzupełnić profilami dyscyplinarnymi badaczy wyznaczonymi przy pomocy rozmytej normy agregacji. Dzięki ciągłości działalności wydawniczej badaczy proponowana miara oparta na profilu dyscyplinarnym jest stabilna.

Ograniczenia badań: Próba badawcza jest ograniczona ponieważ autorzy rozważają dwa zespoły naukowców i ich publikacje z dwóch baz danych. Wybrano czasopisma z listy WoS / Scopus, ponieważ analizowani badacze publikują tam artykuły. Ponadto, podczas łączenia tych dwóch baz danych pojawiły się problemy z dopasowaniem tytułów czasopism.

Zastosowanie praktyczne: Autorzy zaproponowali model oceny podobieństwa dyscyplinarnego naukowców, a następnie oszacowania potencjału ich współpracy.

Oryginalność/Wartość poznawcza: Podejście to stosuje algorytmy rozmytej logiki do kwantyfikacji zainteresowań naukowych i jest kolejnym rzadkim przypadkiem praktycznego zastosowania algorytmów sztucznej inteligencji (logika rozmyta) w badaniach informatologicznych w szerokim kontekście.

Słowa kluczowe

Logika rozmyta. Mapowanie t-SNE. Naukometria. Profil interdyscyplinarny. Współautorstwo.

VEŚLAVA OSIŃSKA is an Associate Professor at the Nicolaus Copernicus University in Torun. She has a physics background and holds a PhD in information sciences. She is specializing in the mapping of information and data from both professional databases and the Internet. She is lecturing information visualization and graphic design, information architecture, and database management. She is certificated by ECDL training. Veslava Osinska is collaborating with Places @ Spaces International Project and is its ambassador in Poland. She is a local coordinator of the Polish Chapter of ISKO and the member of Polish Information Processing Society. More at her blog: www.wizualizacjainformacji.pl.

Contact to the Author:

wieo@umk.pl

Institute of Information and Communication Research

Nicolaus Copernicus University in Torun

Władysława Bojarskiego 1

87-100 Torun, Poland

OLEKSANDR SOKOLOV, Professor, Dr of Science, PhD. He took his degree in Applied Mathematics at Kharkiv Aviation Institute, and earned his PhD in Control Theory at Institute of Machinery Building of Academy of Science of Ukraine, and earned his Dr of Science in Control Theory at National Aerospace University, Kharkiv. Currently he is a professor in the Nicolaus Copernicus University in Torun in the Department of Informatics, Faculty of Physics, Astronomy and Informatics. His research interests are: Fuzzy Logic, Decision Support Systems, Intelligent Control Systems, Test Theory, Multiagent systems, Simulation of biological systems.

Contact to the Author:

osokolov@fizyka.umk.pl

Faculty of Physics, Astronomy and Informatics

*Nicolaus Copernicus University in Torun
Grudziadzka 5
87-100 Torun, Poland*

ALEKSANDRA MRELA, PhD, took MSc degree in Mathematics at the Higher Pedagogical School in Bydgoszcz (Poland), and earned PhD in Mathematics at the University of Łódź, Poland. Currently she is an Assistant Professor in the Institute of Informatics, Kazimierz Wielki University in Bydgoszcz. Her research interests are: Fuzzy Logic, Decision Support Systems, Test Theory, Mathematics.

*Contact to the Author:
Institute of Informatics
Kazimierz Wielki University in Bydgoszcz
Kopernika 1
85-074 Bydgoszcz, Poland*

Analysis of the Thematic Overlap Between Library and Information Science and Other Subdisciplines of the Social Communication and Media Sciences in Poland

Zbigniew Osiński
ORCID 0000-0003-4484-7265

*Department of Digital Humanities, Faculty of Humanities,
Maria Curie-Skłodowska University in Lublin*

Abstract

Purpose / Thesis: The recent decision to join three previously separate disciplines - library and information science, media studies, and cognition and social communication science, into a single discipline of social communication and media sciences prompted the author to investigate if joining of these disciplines according to the compulsory categorization published by the OECD, is supported by an overlap in their fields of research, or by a similarity in their methods of conducting it.

Approach / Methods: An analysis of the review articles devoted to the research fields of all three disciplines, and of the information regarding the research interests of the journals affiliated with them, as published on the journals' websites, allowed the author to establish their thematic scope. The results of this analysis were compared with bibliographic data and sets of keywords found in the affiliated journals. The comparison relied on an analysis of citations, and of coexistence of specialized terms.

Results and conclusions: The analysis of the review articles suggested that the basic research fields of library and information science and of the media studies and cognition and social communication science are aligned and complement each other. This conclusion was further supported by the analysis of the guidelines for the potential contributors provided on the websites of the investigated journals. However, the analysis of the bibliographic data and of the keyword sets gave an entirely different idea of the relation between the studied disciplines, indicating that there is no significant thematic overlap between them. Nevertheless, this might be due to the quality of this particular data sample, and to the methods' susceptibility to data disruption.

Originality / Value: The article proves that there is an overlap between library and information science, and the social communication and media sciences. Furthermore, it shows the limits of the citation method and of the specialized terms coexistence method, resulting from the practices of the authors and the editorial teams of some of the journals discussed. The article shows that all quantitative studies of the state of scholarship in a given discipline in Poland must be conducted with great care, and their results should not be the only basis for conclusions.

Keywords

Bibliographic coupling method. Cognition and social communication sciences. Information and library science. Media studies. Social communication and media sciences. Specialized terms coexistence method.

Analiza związków tematycznych bibliologii i informatologii z pozostałymi subdyscyplinami nauk o komunikacji społecznej i mediach w Polsce

Abstrakt

Cel/ Teza: Połączenie w ramach jednej dyscypliny naukowej – nauk o komunikacji społecznej i mediach – trzech dotychczas odrębnych dyscyplin: bibliologia i informatologia (nauki humanistyczne), nauka o mediach oraz nauki o poznaniu i komunikacji społecznej (nauki społeczne) skłoniło autora do szukania odpowiedzi na pytania: czy połączenie tych dyscyplin, bazujące na systematyce OECD, jest uzasadnione podobieństwem problematyki badawczej? Czy w dotychczasowej praktyce naukowej pojawiły się wspólne obszary i podejścia badawcze?

Koncepcja/Metody badań: Zakres tematyczny poszczególnych nauk ustalono poprzez analizę treści artykułów przeglądowych poświęconych problematyce badawczej poszczególnych dyscyplin naukowych oraz informacji o zakresie tematycznym czasopism związanych ze wspomnianymi dyscyplinami, podawanych na ich stronach WWW. Ustalone w ten sposób informacje skonfrontowano z danymi bibliograficznymi i zestawami słów kluczowych, pochodzącymi z czasopism związanych z badanymi naukami, za pomocą metody analizy cytowań oraz metody współwystępowania specjalistycznej terminologii naukowej.

Wyniki i wnioski: Analiza artykułów przeglądowych pozwoliła na postawienie tezy mówiącej, że podstawowe obszary badawcze bibliologii i informatologii z jednej strony, a nauki o mediach oraz nauk o poznaniu i komunikacji społecznej z drugiej są ze sobą zbieżne i nawzajem uzupełniają się. Powyższą konstatację potwierdza też analiza informacji dla potencjalnych autorów artykułów, zamieszczona na stronach WWW badanych czasopism. Jednak analiza danych bibliograficznych i zestawów słów kluczowych nie potwierdziła tego wniosku, dała zupełnie odmienny obraz – braku istotnych związków tematycznych pomiędzy badanymi dyscyplinami. Jednakże taki wniosek może być skutkiem ograniczeń zbiorów danych zastosowanych w obu metodach i podatności tychże metod na zaburzenia danych.

Oryginalność/Wartość poznawcza: Główna wartość poznawcza pracy sprowadza się do identyfikacji zakresu związków bibliologii i informatologii z naukami o komunikacji społecznej i mediach. Ponadto wykazano istnienie ograniczeń dla stosowania metody analizy cytowań oraz metody współwystępowania specjalistycznej terminologii naukowej, stwarzanych przez samych autorów i redakcje części czasopism. Udowodniono, że wszelkie analizy stanu dyscyplin naukowych, w których stosuje się metody ilościowe, w polskich realiach muszą być prowadzone z dużą ostrożnością, a ich wyniki nie powinny stanowić głównej podstawy do wyciągania wniosków.

Słowa kluczowe

Analiza cytowań. Analiza współwystępowania terminów specjalistycznych. Bibliologia i informatologia. Bibliotekoznawstwo i nauka o informacji. Medioznawstwo. Metoda powiązań bibliograficznych. Nauki o komunikacji społecznej i mediach. Nauki o poznaniu i komunikacji społecznej.

Dr hab. ZBIGNIEW OSIŃSKI is a professor at the Department of Digital Humanities at the Maria Curie-Skłodowska University Lublin. He specializes in information science and digital humanities. His most important publications include: M. Górny, M. Kisilowska, E. Głowacka, Z. Osiński: Mechanisms of the formation and evolution of personal information spaces in the humanities (Poznań, 2017); M. Kowalska, V. Osińska, Z. Osiński: The Role of Visualization in the Shaping and Exploration of the Individual Information Space (Knowledge Organization, 2018); Z. Osiński: Information infrastructure of contemporary humanities and the digital humanities development as a cause of creating new information barriers. A Polish case (Digital Scholarship in the Humanities, 2019).

Contact to the Author:

zbigniew.osinski@gmail.com

Department of Digital Humanities

Faculty of Humanities

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

pl. Marii Curie-Skłodowskiej 4

20-031 Lublin, Poland

The Usefulness of Data from Web of Science and Scopus Databases for Analyzing the State of a Scientific Discipline. The Case of Library and Information Science

Zbigniew Osiński

ORCID: 0000-0003-4484-7265

*Department of Digital Humanities, Faculty of Humanities,
Maria Curie-Skłodowska University in Lublin*

Abstract

Purpose/Thesis: Many countries increasingly use bibliographic databases while devising new scientific policies to analyze and diagnose the state of a scientific discipline. Previous studies on the suitability of data from Web of Science and Scopus databases for this purpose gave ambiguous results. Their authors did not always account for an important issue - the quality of data from these databases. The aim of the article is to analyze the quality of data downloaded in an automated manner from the resources of the mentioned databases.

Approach/Methods: The author used a qualitative method of data verification which consisted of automatic acquisition of data about journals from the Web of Science and Scopus databases, and then in their qualitative analysis. The analysis consisted of a comparison of data on journals representing of library and information science (LIS) retrieved from both databases and of the comparison between the qualitative data taken from the studied databases and the data from other, domain focused bibliographic databases; of comparing the acquired data with the information available on the websites of indexed journals and of the comparison of the method used by the producers of the abovementioned databases used to classify the journals as related of LIS, with the thematic scope of the discipline, as agreed upon by scholars.

Results and conclusions: It was found that in the case of the examined discipline, automated data acquiring poses a risk of obtaining a low credibility set of data. Most problems are caused by the incompleteness of data and errors in disciplinary classifying journals, articles and authors.

Originality/Value: It was shown that, contrary to the claims of the decision-makers of Polish science, in its present form, the studied bibliographic databases have only negligible usefulness for monitoring the state and development tendencies of LIS. Methodological problems created by both databases, presented in this article, may also have an impact on generating a reliable and objective picture of other scientific disciplines. The changes in the sphere of the functioning of WoS and Scopus, apparent for several years, have not dealt with the already existing problems and inconveniences.

Keywords

Bibliographic data. Qualitative analysis. Quantitative analysis. Scientific discipline. Scopus. Web of Science.

Przydatność danych pochodzących z baz Web of Science i Scopus do analizowania stanu dyscypliny naukowej. Przypadek dyscypliny Library and Information Science

Abstrakt

Cel/Teza: Wykorzystywanie baz bibliograficznych do analizowania i diagnozowania stanu nauki coraz częściej stanowi stały element polityki naukowej wielu państw. Dotychczasowe badania przydatności danych z baz Web of Science i Scopus do tego celu nie dały jednoznacznych wyników. Ich autorzy nie zawsze odnosili się do ważnej kwestii - jakości danych pochodzących ze wspomnianych baz. Celem artykułu jest analiza jakości danych pobieranych w sposób zautomatyzowany z zasobów wymienionych baz.

Koncepcja/Metody badań: Autor posłużył się metodą jakościowej weryfikacji danych polegającą na początkowo zautomatyzowanym pobraniu danych o czasopiśmie z baz Web of Science i Scopus, a następnie

na poddaniu ich analizie jakościowej. Analiza ta polegała na: wzajemnej konfrontacji danych o czasopismach reprezentujących Library and Information Science pobranych z obu baz; skonfrontowaniu danych ilościowych pobranych z badanych baz z danymi pochodzącymi z innych, tematycznych baz danych bibliograficznych; porównaniu pobranych danych z informacjami dostępnymi na stronach www indeksowanych czasopism oraz na skonfrontowaniu przyporządkowywania czasopism, artykułów i autorów do dyscyplin naukowych, stosowanego przez redakcje wspomnianych baz, z przyjętym przez badaczy zakresem tematycznym dyscypliny Library and Information Science.

Wyniki i wnioski: Ustalono, że w przypadku badanej dyscypliny automatyczne pobieranie danych stwarza ryzyko uzyskania zbioru o niskiej wiarygodności. Najwięcej problemów stwarza niski poziom kompletności danych oraz błędy w kategoryzowaniu czasopism, artykułów i autorów.

Oryginalność/Wartość poznawcza: Wykazano, że wbrew twierdzeniom decydentów polskiej nauki, w obecnym kształcie badane bazy bibliograficzne jedynie w niewielkim stopniu przydatne są do monitorowania stanu i tendencji rozwojowych badanej dyscypliny naukowej. Wykazane w niniejszym artykule problemy metodyczne stwarzane przez obie bazy mogą rzutować także na generowanie rzetelnego i obiektywnego obrazu innych dyscyplin naukowych. Zmiany w obszarze funkcjonowania WoS i Scopus, obserwowane od kilku lat, nie rozwiązały istniejących już wcześniej problemów i niedogodności.

Słowa kluczowe

Analiza ilościowa. Analiza jakościowa. Dane bibliograficzne. Dyscyplina naukowa. Scopus. Web of Science.

Dr habil. ZBIGNIEW OSIŃSKI is Professor at the Department of Digital Humanities at the Maria Curie-Skłodowska University Lublin. He specializes in information science and digital humanities. His most important publications include: M. Górny, M. Kisilowska, E. Głowacka, Z. Osiński: Mechanisms of the formation and evolution of personal information spaces in the humanities (Poznań, 2017); M. Kowalska, V. Osińska, Z. Osiński: The Role of Visualization in the Shaping and Exploration of the Individual Information Space (Knowledge Organization, 2018); Z. Osiński: Information infrastructure of contemporary humanities and the digital humanities development as a cause of creating new information barriers. A Polish case (Digital Scholarship in the Humanities, 2019).

Contact to the Author:

zbigniew.osinski@gmail.com

Department of Digital Humanities

Faculty of Humanities

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

pl. Marii Curie-Skłodowskiej 4

The Evolution of Researchers' Bibliography: From Systematic Organization to Citation

Viviane Couzinet

ORCID 0000-0003-4807-2014

LERASS, University of Toulouse III Paul Sabatier – IUT, France

Regina Marteleto

ORCID 0000-0002-3439-0217

Brazilian Institute of Information in Science and Technology, Rio de Janeiro, Brasil

Icléia Thiesen

ORCID 0000-0002-3137-8933

Federal University of the State of Rio de Janeiro, Brasil

Abstract

Purpose/Thesis: This paper analyses the publications of two authors from different countries through a number of citations identified by Google Scholar. Jean Meyriat and Edson Nery da Fonseca are outstanding researchers in France and Brazil, respectively, both contributing to the formation and advancement of information science in their countries. The “traditional” bibliography and the development trajectory of their scientific achievements were considered in this analysis.

Approach/Methods: The analysis of the researchers' publications identified by Google Scholar based on their names helps to understand the role that search engines play in the evaluation of science and its effect on information seeking and in the evaluation of the scientific production. The qualitative research is based on a bibliological analyses focusing on the way in which the written production of the selected authors is reported and highlighted. The carried out study is exploratory in nature, so it proposes to raise questions and to emit hypotheses that could suggest directions for further research.

Results and conclusions: The uniformity of controlled metadata used in traditional bibliographies make it possible to follow the progress of an author's thought. The same is true of other activities he has performed in and out of the field and, it is also true for what has been produced about this author. Searching for information in Google Scholar can show a researcher's production and publications about her/him in the order of citations but not in the order of the progress of the researcher's scientific achievements or development of research focused on these achievements. Placed in the context of the analysis of the scientific field as it was defined by Bourdieu (1976), the observation of the visibility of the production Jean Meyriat and Edson Nery da Fonseca, two major actors in information science in France and Brazil, by Google Scholar, shows a tendency to underemphasize the role they played.

Practical implications: The functioning of the scientific field has specific effects on the production of research. The search engines such as Google Scholar, made the research output more accessible on Internet. However, the criteria they prioritize, i.e., the number of citations, ignores important aspects of a scientific career. Qualitative analysis that considers the networks of sociability and the development trajectory of researchers' scientific achievements may reveal relevant contributions to their scientific field.

Originality/Value: The results reveal the importance of research methods that combine qualitative and quantitative procedures, thus avoiding the risks of rendering scientific careers invisible.

Keywords

Bibliography. Edson Nery da Fonseca. Google Scholar. Information science. Jean Meyriat. Scientific field.

Ewolucja bibliografii badaczy: od systematycznej organizacji do cytowań

Abstrakt

Cel/Teza: Artykuł analizuje publikacje naukowe dwóch badaczy z różnych krajów, wykorzystując cytowania zidentyfikowane przez Google Scholar. Jean Meyriat i Edson Nery da Fonseca byli wybitnymi naukowcami we Francji i w Brazylii. Obaj mieli duży wkład w kształtowanie i rozwój informacji naukowej i bibliotekoznawstwa w swoich krajach. Tradycyjna bibliografia oraz kierunki naukowego rozwoju obu badaczy zostały opisane w niniejszym artykule.

Koncepcja/Metody badań: Przeprowadzono analizę publikacji obu badaczy na podstawie danych z Google Scholar, co pomogło prześledzić roli, jaką odgrywają wyszukiwarki w ewaluacji nauki i ich wpływ na wyszukiwanie informacji oraz ocenę dorobku naukowego. Analiza jakościowa opierała się na analizie bibliologicznej, skupionej na sposobie, w jaki piśmiennictwo obu autorów jest przedstawiane i które elementy są uwypuklane. Niniejsza analiza ma charakter poszukiwawczy, sugeruje kolejne pytania badawcze i hipotezy, które mogą wskazać kierunki dalszych badań.

Wyniki i wnioski: Jednolite, kontrolowane metadane stosowane w tradycyjnych bibliografiach pozwalają na prześledzenie rozwoju myśli badawczej danego autora. To samo dotyczy innych podejmowanych przez niego aktywności zarówno w ramach własnego pola badawczego, jak i poza nim, a także innych publikacji, które danego autora dotyczą. Wyszukiwanie w Google Scholar daje dostęp do informacji na temat publikacji autora i publikacji jego dotyczących wyłącznie w kolejności liczby cytowań, a nie w porządku pozwalającym na prześledzenie naukowych osiągnięć autora czy rozwoju jego badań. Obserwacją widoczności dorobku dwóch wybitnych informatologów, Jean Meyriata (Francja) i Edsona Nery de Fonesci (Brazylia), na podstawie analizy wyszukiwań w Google Scholar, usytuowana w kontekście analizy pola badawczego, zdefiniowanego przez Bourdieu (1976), ukazuje tendencję do umniejszania roli, jaką odegrali.

Zastosowanie praktyczne: Sposób funkcjonowania danej dyscypliny badawczej wpływa na prowadzenie w niej badań. Wyszukiwarki, takie jak Google Scholar ułatwiają dostęp do opisów rezultatów badań naukowych. Jednakże kryterium, jakie stosują do szeregowania wyników, czyli liczba cytowań, skutkuje pominięciem innych ważnych aspektów dorobku naukowego danego autora. Analiza jakościowa, obejmująca powiązania między autorami oraz kierunki naukowego rozwoju, może ukazać właściwy wkład danego autora w rozwój dyscypliny.

Oryginalność/Wartość poznawcza: Przedstawione wyniki badań uwypukliły znaczenie stosowania w procesach poszukiwawczych zarówno metod ilościowych, jak i jakościowych, aby zapobiec ryzyku pominięcia różnych aspektów dorobku naukowego.

Słowa kluczowe

Bibliografia. Edson Nery da Fonseca. Google Scholar. Jean Meyriat. Nauka o informacji. Pole badawcze.

VIVIANE COUZINET is Professor emeritus in Information and Communication Sciences at the University of Toulouse III-Paul Sabatier. She holds a Ph.D. in Information and Communication Sciences from the University of Bordeaux III Michel de Montaigne, France. Her main areas of interest are the mediation process in hybrid contexts (scientific mediation and documental mediation); information representation in “mediators” objects and informational practices; knowledge organization as “mediators” objects of knowledge; social theory of document; documentologic approach (methods, concepts and theorization)

Contact to the Author:

viviane.couzinet@iut-tlse3.fr

Laboratoire d'études et de recherches appliquées en sciences sociales (LERASS)

Equipe : Médiations en information-communication spécialisée (MICS)

Université Toulouse III-Paul Sabatier-IUT

115 B Route de Narbonne

BP 67 701

F- 31077 Toulouse Cedex 4, France

REGINA MARTELETO, Ph.D., is a tenured researcher at the Brazilian Institute of Information in Science and Technology (IBICT) and a core member of the postgraduate program in Information Science at the Federal University of Rio de Janeiro (UFRJ). She is the coordinator of Culticom, a research group on Culture and Info-communicational processes: www.culticom.org. Her main areas of interest are: culture and information; knowledge, information and society; information and communication on health; info-communicational mediation in social networks; the subject, interpretations, and languages of information in contemporaneity; social theory, epistemology and interdisciplinarity in the field of information.

Contact to the Author:

regina.mar@ibict.br

PPGCI/IBICT-UFRJ

Rua Lauro Muller, 455 – 4o. andar

CEP 22290-160 – Rio de Janeiro, RJ, Brasil

ICLÉIA THIESEN, Ph.D, is a tenured professor and researcher of Information Science at the Federal University of the State of Rio de Janeiro (UNIRIO) at the Department of History. Her main areas of interest are: relations between information, memory and history; sensitive documents in exception regimes; institutional memory; political uses of the past; info-communicational devices aimed at retrieving sensitive information in archives.

Contact to the Author:

icleia.thiesen@unirio.br

Universidade Federal do Estado do Rio de Janeiro (UNIRIO)

Av. Pasteur, 458 – Prédio do CCH – subsolo – sala 20

CEP 22280-240 – Urca – Rio de Janeiro, Brasil

Patent Applications for Electronic Publishing Market (2014-2018). Selected Issues

Adam Jachimczyk

ORCID 0000-0003-2917-6926

Department of Bibliography and Documentation, Faculty of Journalism, Information and Book Studies, University of Warsaw

Abstract

Purpose / Thesis: The article analyses patent applications for inventions in the area of electronic publishing. It investigates how the number of patent applications changed in the years 2014-2018, which companies were the most active in the field, and what was their providence. The issues of crucial importance to the inventors were identified by the study of the symbols used by International Patent Classification.

Approach / Methods: The analysis was based on the data from the base Lens.org from years 2014-2018. In total, 1733 patent applications related to electronic publishing were identified.

Results and conclusions: The study recorded an increasing activity of Chinese and Korean inventors, and a low number of patent applications filed by European firms. The applicants focus on specific functions facilitating interaction between the user and digital devices; a relatively high number of applications is concerned with electronic commerce, and with the use of electronic publishing in education.

Originality / Value: An analysis of patent applications may help to identify specific phenomena occurring in the field of information technologies. It records the recent trends in research, and identifies the countries and agents which lead the development of widely understood electronic publishing.

Keywords

Ebooks. Electronic books. e-Publications. Patents

Wybrane aspekty rynku publikacji elektronicznych w świetle zgłoszeń patentowych w latach 2014-2018

Abstrakt

Cel/Teza: W artykule dokonano analizy zgłoszeń patentowych dotyczących publikacji elektronicznych. Celem badań była odpowiedź na pytanie, jak w latach 2014-2018 kształtowała się liczba wniosków patentowych, z jakich krajów pochodziły firmy zgłaszające wynalazki oraz jakie firmy były najbardziej aktywne na tym polu. Na podstawie analizy symboli Międzynarodowej Klasyfikacji Patentowej starano się także wyodrębnić pewne kluczowe zagadnienia nad którymi pracują wynalazcy.

Koncepcja/Metody badań: Źródłem analizy były dane z bazy Lens.org obejmujące lata 2014-2018. Łącznie zidentyfikowano 1733 opublikowanych wniosków, które dotyczą publikacji elektronicznych oraz urządzeń zapewniających do nich dostęp.

Wyniki i wnioski: Zwraca uwagę duża aktywność chińskich i koreańskich wynalazców oraz niska liczba zgłoszeń patentowych europejskich firm. Wnioskodawcy koncentrują się głównie na pewnych funkcjach ułatwiających interakcję użytkownika z urządzeniami cyfrowymi, ale stosunkowo liczne są także zgłoszenia wynalazków związanych z handlem elektronicznym, czy wykorzystaniem publikacji

elektronicznych do celów edukacyjnych.
Oryginalność/Wartość poznawcza: Analiza zgłoszeń patentowych może być pomocna w identyfikowaniu określonych zjawisk, które zachodzą w obszarze technologii informacyjnych. Wskazuje zarówno kierunki prac badawczych, jak również kraje i podmioty, które odgrywają wiodącą rolę w rozwoju szeroko rozumianego obszaru publikacji elektronicznych.

Słowa kluczowe

Ebooki. Książki elektroniczne. Patenty. Wydawnictwa elektroniczne

Dr ADAM JACHIMCZYK is an assistant professor in the Department of Bibliography and Documentation at the Faculty of Journalism, Information and Book Studies at University of Warsaw. His research interests encompass the application of information technology in information activities. His publications include: Internetowe zasoby bibliograficzne instytutów badawczych oraz jednostek Polskiej Akademii Nauk (2016). In: J. Franke i J. Woźniak-Kasperek (red.) Bibliografia: historia, teoria, praktyka: praca zbiorowa. Warszawa: SBP; with M. and Z. Chrapek: Web directories: selected features and their impact on directory quality (2016). Program-Electronic Library and Information Systems, vol. 50 no 3; and Otwarte dane badawcze. Casus polskich instytutów badawczych (2015). Zagadnienia Naukoznawstwa, nr 4.

Contact to the Author

a.jachimczyk@uw.edu.pl

Department of Bibliography and Documentation

Faculty of Journalism, Information and Book Studies

University of Warsaw

Nowy Świat 69

00-046 Warsaw

Citation Type Analysis for *Zagadnienia Informacji Naukowej. Studia Informacyjne* (2016–2017)

Marcin Roszkowski

ORCID 0000-0001-7396-4685

*Department of Information Studies, Faculty of Journalism, Information and Book Studies,
University of Warsaw*

Abstract

Purpose / Thesis: The article studies the types of citations in research articles published in the journal *Zagadnienia Informacji Naukowej - Studia informacyjne (ZIN)*.

Approach / Methods: The study applied a method of analysis of citations, supplemented by a typology of citations established by B. Peritz. The research set consisted of 34 research articles published in *ZIN* in 2016–2017. The study required a manual identification and categorization of the citations which featured in the set, and correlating their types with the location in the article and the type of the article.

Results and conclusions: The results of the study showed significant variations in the distribution of the citations in the article, depending on the type of the article. A major part of the identified citations featured in the state of the art, and in general discussions. The authors studied often referred to other works to establish a general critical consensus regarding the research problems they analysed, to support their own hypotheses, or to suggest directions for further research. More than a half of the articles studied made no citations of methodological character.

Originality / Value: The article analyses the functions of the citations in the rhetoric structure of a research article concerned with information science, and offers a methodological critique of the research processes and tools.

Keywords

Citation analysis. Bibliometrics. Citation types. IMRaD. *Zagadnienia Informacji Naukowej*.

Analiza typów cytowań bibliograficznych w *Zagadnieniach Informacji Naukowej* w latach 2016–2017

Abstrakt

Cel/teza: Celem artykułu jest zbadanie typów cytowań bibliograficznych w artykułach badawczych opublikowanych w czasopiśmie *Zagadnienia Informacji Naukowej - Studia Informacyjne (ZIN)*.

Koncepcja/metody: W badaniach wykorzystano metodę analizy cytowań bibliograficznych rozszerzoną o typologię cytowań opracowaną przez B. Peritz. Przedmiotem badań były 34 artykuły badawcze opublikowane w *ZIN* w latach 2016–2017. Koncepcja badań zakładała manualną identyfikację i kategoryzację cytowań bibliograficznych, które wystąpiły w zbiorze badawczym oraz korelację typów cytowań z miejscem wystąpienia w strukturze artykułu oraz typem artykułu.

Wyniki i wnioski: Wyniki badania pokazały istotne różnice w dystrybucji cytowań w strukturze artykułu naukowego w zależności od jego typu. Dominującym typem cytowań w zbiorze badawczym były odwołania w częściach artykułu stanowiących przegląd piśmiennictwa i omówienie zagadnień. Autorzy często odwoływali się do innych prac w celu wskazania na istniejącą wiedzę ogólną na temat opisywanych problemów badawczych oraz w celu wsparcia stawianych przez siebie hipotez i

wyznaczania dalszych kierunków badań. W ponad połowie artykułów nie wystąpiły cytowania o charakterze metodologicznym.

Oryginalność/Wartość poznawcza: Wartość poznawczą artykułu stanowi z jednej strony analiza rzeczywistych funkcji, jakie pełnią cytowania w strukturze retorycznej publikacji naukowych z obszaru informatologii, a z drugiej krytyka metodologiczna zarówno procesu, jak i narzędzia badawczego.

Słowa kluczowe

Analiza cytowań. Bibliometria. IMRaD. Typy cytowań. Zagadnienia Informatyki Naukowej

MARCIN ROSZKOWSKI, PhD is Assistant Professor at the Department of Information Studies at the Faculty of Journalism, Information and Book Studies of University of Warsaw. He is a member of International Society for Knowledge Organization (ISKO) and DBpedia ontology committee. His research interests encompass issues in knowledge organisation and representation of information in the online environment with a particular focus on the conceptual modelling of information systems, as well as on metadata and online ontologies. His most important publications include: Organizacja informacji i wiedzy (2016, co-author B. Sosińska-Kalata; published in: W. Babik (ed.) Nauka o informacji); The Role of Digital Libraries as Virtual Research Environments for the Digital Humanities (2016, co-author W. Mustafa El Hadi; published in: J. A. C. Guimarães, S. Oliveira Milani, V. Dodebei (eds.), Advances in Knowledge Organization, vol. 15. Ergon Verlag); Kartoteka haseł wzorcowych jako usługa sieciowa – automatyczna identyfikacja nazw osobowych z wykorzystaniem kartoteki VIAF (2016; published in: J. Woźniak-Kasperk, J. Franke (eds.), Bibliografia – teoria, praktyka, dydaktyka).

Contact to the Author:

m.roszkowski@uw.edu.pl

Department of Information Studies

Faculty of Journalism, Information and Book Studies

University of Warsaw

Nowy Świat 69

00-046 Warsaw